

Eskalace konfliktu na Středním východě na spadnutí!

- CZ24 News | 31. ledna 2024

SVĚT: Ve světě existuje dnes několik válečných ohnisek, která by rozumní političtí vůdci měli spíše utlumovat nežli je rozšiřovat.

Začnu od konce. Před pár dny došlo k dronovému útoku na americkou základnu, která je umístěna v Jordánsku, prakticky na hranicích Sýrie. Všichni víme, že američtí vojáci jsou jak v Jordánsku, tak v Sýrii (nepochybně bez souhlasu tamní vlády B. Assáda, jejíž legitimitu ovšem USA zpochybňují) a také v Iráku.

Tato „detašovaná pracoviště“ Pentagonu jsou v dnešní málo přehledné situaci v Západní Asii (nebo chcete-li na Středním východě) přímo mucholapkou, která přitahuje zájem teroristů všech barev a směrů. Je otázka, jestli právě v těchto zemích – stejně jako v desítkách dalších zemí světa – mají američtí vojáci být. Zda nenastal čas, aby základny v těchto zemích opustili a nechali tyto země svému vývoji.

Vzpomínám si, jak mě při státní návštěvě Egypta, v předjaří roku 2006, tehdejší egyptský prezident H. Mubarak v dlouhém rozhovoru, který jsme spolu vedli, vysvětloval, proč je v zájmu Západu a jeho spojenců včetně Egypta v Západní Asii a v Severní Africe, aby nedošlo k útoku USA a Izraele na Írán. Tuto informaci o možném útoku vůbec nepovažoval za kachnu, ale naopak ji bral velmi vážně s tím, že pokud k takovému útoku na Írán dojde, poškodí to všechny významné spojence Západu v široké oblasti Afriky a Asie. Požádal mě proto, abych na základě naší debaty a jeho varování vypracoval memorandum, které pak rozešlu šéfům vlád všech zemí EU a NATO. To jsem také po svém návratu do Prahy udělal. K útoku na Írán nedošlo. Nepřeceňuji svou roli v tomto správném rozhodnutí, které udělali Pentagon a Izraelci, ale doufám, že nějaké malé procento mé memorandum toto rozhodnutí ovlivnilo.

Izrael v tuto chvíli se svou silnou armádou útočí na pozice teroristického hnutí Hamás v jižní Gaze, kde stále ještě existuje několik set kilometrů tunelů, v nichž Hamás skrývá podstatnou část svých ozbrojenců a vojenské síly. Bohužel však také zhruba stovku živých izraelských rukojmích. Izraelská vláda, a tedy i americká vláda, jsou ve velmi nepříjemné situaci.

Zdá se, že v dohledné době nelze Hamás vojensky porazit a vystrnadit ho z Gazy. Nikdo z izraelských, ani amerických politiků nepřišel zatím s řešením, které by bylo akceptovatelné pro druhou stranu, která sice představuje teroristické hnutí a má na rukou krev izraelských civilistů, na které nečekaně a bez varování zaútočilo 7. října minulého roku. Na druhé straně je Izrael a tedy i USA pod velkým tlakem mezinárodního veřejného mínění, a to nejen „globálního Jihu“.

Je to pravděpodobně Írán, který vyzbrojil ozbrojence Hútiů, kteří útočí na obchodní lodě v Rudém moři. A znesnadňuje tak světový obchod.

Je otázka, do jaké míry jsou dnes ozbrojenci Hútiů ovládáni právě Íránem, který je nepochybně spojencem Číny. Čína nemá žádný zájem na narušení či dokonce přerušení obchodních cest do Suezského průplavu.

Prostě Hútióvé se mohli tak říkajíc utrhnout z řetězu.

Konec konců, zjevný klient Íránu, hnutí Hizballáh v jižním Libanonu, sice útočí na Izrael, ale jeho útoky mají spíše omezený charakter. A Hizballáh se rozhodně nechce pustit do válečného dobrodružství typu přímého válečného střetu s izraelskou armádou. Hnutí Hizballáh jistě plní přání svého největšího sponzora, kterým je právě Írán.

Někteří američtí kongresmani z republikánské strany se v těchto dnech dožadují razantní odvety vůči Íránu za zabití tří amerických vojáků v Jordánsku a zranění téměř dvou desítek dalších Američanů při zmíněném dronovém útoku na základnu.

Uvažuje se nahlas o úderech na cíle v Íránu, což mohou být jak útoky na vybrané vojenské cíle, tak na vedoucí osobnosti íránské armády či státu.

Nevidím to vůbec jako moudré řešení, protože násilí plodí jen násilí. A útok na Írán, který je mj. také spojencem Egypta v rámci sdružení BRICS, by mohl destabilizovat zatím klidné Jordánsko, jehož polovina obyvatel je palestinského původu. Prostě nastal čas pro diplomacii.

Bylo by nanejvýš rozumné, kdyby Katar s Egyptem domluvili co nejdelší příměří mezi Izraelem a Hamásem, během kterého by se vrátili v přesném časovém harmonogramu izraelští civilisté a vojáci, zajatí Hamásem 7. října, zpět do Izraele. A Izrael by měl pomocí prostředníků a svých vazeb na konzervativní arabské státy (Egypt, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty) hledat cestu k definitivnímu mírovému řešení konfliktu.

Jakkoliv je nyní těžko představitelné dvoustátní řešení na území historické Palestiny, kde by vedle sebe existoval jak Izraelský, tak Palestinský stát a žili by spolu v míru, je třeba se o to pokusit.

V současné době je situace v Západní Asii natolik výbušná, že připomíná situaci, ve které byl Západní Balkán krátce před zahájením I. světové války. Teď jde o to, aby všichni účastníci konfliktu zachovali rozvahu. Pokud bude konflikt eskalovat, může se rozrůst do mnohem širších rozměrů, nežli o jakých jsme v tuto chvíli ochotni uvažovat. A tou roznětkou by byly útoky USA, případně USA a Velké Británie a Izraele na vybrané cíle na íránském území.

Je potřeba vnímat také fakt, že irácká vláda udržuje formálně přátelské vztahy se Spojenými státy, ale na území Iráku jsou také umístěny íránské milice a většina obyvatel Iráku je šíitská. Je tedy svým srdcem blízko svým souvěrcům v Íránu.

A pokud dnes Spojené státy nemají vlastně žádný velký ekonomický zájem na dovozu energetických surovin z oblasti Perského zálivu, neboť jsou v zásadě v těchto komoditách soběstačné, naopak Evropská unie, včetně Česka tento zájem mít musí.

Česká vláda se snaží zbavit závislosti na dovozu energetických surovin z Ruska, proto dnes nemůže mít žádný zájem na rozšíření konfliktu v Západní Asii na širší spektrum zemí, z nichž se energetické suroviny do světa vyvážejí.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)